

E-mailen érkezett

Hazudni pedig nem szabad

Nemrég az egyik olvasójuk a nyelvapolás szükségességéről írt. Valójában nem is az ő véleménye, hanem egy képaláírás készítetett arra, hogy szót kérjek. A képet kísérő szöveg arról szólt, hogy a kis tigrisek milyen szépen játszanak a nagymacsákkal. Miközben a nyelvet munkaeszközként használók felelősségén merengtem.

Arany János két szösszenete jutott az eszembe. Az egyikben a nyelvújítás ellenzőit, a másikban a nyelvi szabályok vaskalapos óreit állítja pellengérré. „Kisütik, hogy a magyar nyelv / Nincs, nem is lesz, nem is vót / Ami új van benne mind rossz, / Ami régi, az meg tót.” „Mi a nyelvet rontja, az a legfőbb veszély: / Hogy még a paraszt is mind magyarul beszél.” Hogy magyarul beszélő paraszt létemre, honnan veszem a bátorságot megszólalni a nyelvhasználók felelősségének ügyében? Erre a kérdésre G. B. Shaw-val felelek: attól, hogy nem tudok tojást tojni, meg tudom állapítani, hogy melyik tojás záp.

A tigris kiskorában is nagymacska...

FOTÓ: MATEY ISTVÁN

Sajnos „elfelejtődött” Deák Ferenc egymondatos „sajtótörvénye”: hazudni pedig nem szabad! Én kiterjeszteném ezt a tilalmat a tévedésre és a tudatlanságra is. A nem túl távoli múltban a széles közvélemény azt tartotta: „benne volt az újságban”, tehát igaz. Hogy mi köze ehhez az anyjukkan

játszadó kis tigriseknek? Csak annyi, hogy nem tud olyan kicsi lenni egy tigris, hogy ne legyen nagymacska. Mert az oroszlan, a tigris, a párdúc nagymacska. Anatóliának: más a nagy család és a nagycsalád. Nekem nagy családom van - ha húszan ülünk körül az ünnepi ebéd-
lőasztalt. De nincs nagy-

családom, mert nem él egy fedél alatt több nemzedék. Mielőtt bárki szövegkezdne a megkövezésemre, sietek megjegyezni: ezt nem kell tudnia egy újságírónak, csak akkor, ha használja ezeket a szavakat. Az ilyen esetek vezettek oda, hogy ma már nem általános a fentiekben vázolt vélekedés

a hírek valóságtartalmáról. Tudom, szándékosan is írnak valótlan dolgokat, de azt hiszem, a sajtó hitelességének a tévedések és tudatlanságok többet ártnak.

Ikertestvér kifejezések

A nyelvrontásban a média járványos betegsége a divatszavak tündöklése. Ilyeneket bárki tucatszám tudna mondani, de az én kedvencem az „idejekorán”. Ez a régi szép szavunk alig tíz éve kezdte karrierjét. A többség szerint az idejekorán azt jelenti: hamar, idő előtt. Sajnos, a többség nem ismeri Fazekas Mihályt és A kelleterkorán jött csendes esőhöz írt kedves versét. Ha ismernék, akkor tudnák, hogy az „idejekorán” és a „kelleterkorán” ikertestvérek. Mindketten azt jelentik: éppen időben, idejében. Újabbán az angolból átvett divatszavakat magyarítani is szokták. Kiváltképpen akkor, ha egy ellentétes értelmű szópár kerül a nyelvünkbe és a pár egyik tagjának nincs jó magyar megfelelője. Ennek legismertebb példája a „mentális” és „fizikai” szópár. Ha még most is a kezében tartja az olvasó az irományom,

” A nyelvrontásban a média járványos betegsége a divatszavak tündöklése

PÉCSI TAMÁS

akkor többségük magában megjegyzi: ilyen nincs is. Én igazat adok a tiltakozásnak, ilyen valóban nincs, mert művelt körökben a „fizikai” helyett alkottak egy szörnyet: „fizikális”. Ma már egy élsportolónak nem kirobbanó mentális és fizikai állapotban kell lennie ahhoz, hogy reményük legyen a győzelemre. Dühroham kerülget (néha ki is tör), amikor a szép magyar köszönéseket: „Jó reggelt!” „Jó napot!” leváltja az angol-nyelvtüreltről importált „Legyen szép a napja” köszönés. Manapság már egy középkorban játszódó film „magyarhangjai” is így köszönnek egymásnak. Engedjék meg nekem, hogy én az előbbi köszönésekhez ragaszkodjam. Én ugyanis lélekben igazi Don Quijote vagyok, akkor is, ha a testalkatom Sancho Panzára hasonlít.

PÉCSI TAMÁS, DEBRECEN

Kivesézik, hogy mi vár a dialízisközpontban

Megismerhetik a vasárnapi nyílt napon, akár wellnesshétvégét nyerhetnek.

DEBRECEN. Az elmúlt 20 évben megháromszorozódott az elhízott gyermekek száma hazánkban, így ma már minden harmadik gyerek küzd súlytöbblettel. Márpedig az elhízás közvetve és közvetlenül is krónikus vesebetegséghez vezethet. Drasztikusan növeli a kettes típusú cukorbetegség, a magas vérnyomás és a szívbetegségek kialakulásának kockázatát, amelyek a krónikus vesebetegség fő rizikófaktorai. Hazánkban minden tizedik ember érintett valamilyen vesebetegségben. A felnőtt nephrológiai szakrendeléseken évente ellátott több mint 100 ezer vesebeteg közül 6500 már végstadiumú veseelégtelenségben szenved, rendszeres dialízis kezelésre szorul.

A megelőzés jegyében

Egyebek mellett e veszélyekre hívja fel a figyelmet Balla József, a Debreceni Egyetem Nephrológiai Tanszékének vezetője, Kárpáti István, a Népegészségügyi Medicina Tanszék vezetője, a Magyar Nephrológiai Társaság főtítkárá és Mátyus János, a Neph-

rologiai Tanszék egyetemi docense. Egyúttal azt is üzenik, hogy az elhízás, így a krónikus vesebetegség is nagyrészt megelőzhető egészséges életmóddal, megfelelő táplálkozással és rendszeres sportolással. Ennek jegyében idén is a prevenciót hangsúlyozó programokkal rendezik meg a vese világnapját.

A Nagytemplomtól 9 óra körül induló reggeli sétán az egyetem hallgatói, vesebetegek és a Debreceni Sportcentrum neves sportolói vesznek részt, de bárki csatlakozhat a menethez. A résztvevők a 10 órától kezdődő lakossági fórumon a népbetegségnek számító krónikus vesebetegség veszélyeiről, az elhízás és a vesebetegségek kapcsolatáról, a megelőzésről valamint a kezelési lehetőségekről kérdezhetik a klinikai központ szakembereit az In Vitro Diagnosztikai Tömbben.

A nyílt napon 12 órától a Dialízis Központban folyó munkát is megismerhetik az érdeklődők, akik az értékes ismereteken túl ajándékokkal is gazdagodhatnak. Egyebek mellett wellness-hétvégét, vacsorameghívást és a debreceni kézilabdacsapat dedikált labdját sorsolják ki az ingyenes rendezvény résztvevői között.

HBN

Reflux a torokpanaszok hátterében

A reflux betegség világszerte, így Magyarországon is egyre gyakoribb gyermek-és felnőttkorban egyaránt.

Dr. Krasznai Magda gyermek fül-orr-gégész, allergológus, audiológust is sok kis beteg keresi fel évente különböző tünetekkel, melynek hátterében sokszor a reflux betegség áll.

– A betegség nagyban rontja az életminőséget. A panaszok gyakori, visszatérő torokfájdalom, idegentest érzés, torokkösztörülés, krónikus köhögés, esetleg hangképzési zavar, rekedtség, orrdugulás, visszatérő fülkürthurut és savós középfülgyulladás formájában nyilvánulhatnak meg – kezdi a doktornő.

– Minden esetben a Salvus vizet ajánlom. A Salvus gyógyvíz alkalikus tulajdonságai jól érvényesülnek a savlekötésben. Éhgyomorral, illetve étkezések között elosztva, napi 2 dl fogyasztása javasolt. Allergiás náthában is kiváló hatású a Salvus vizes orrmosás vagy a Salvus orrpermet. Segítségével eltávolíthatjuk a közös orrjáratban lévő váladékot, környezeti szennyező anyagokat, polleneket. Nyákolódó tulajdonsága miatt a hörgők idült megbetegedéseiben is hasznos, köhögés esetén – hideg párástó segítségével – a légutakra előnyös, élénkítő, tisztító hatású – fejtette ki dr. Krasznai Magda.

A Salvus Gyógyvíz Permet gyógyszertárakban és gyógytermek üzletekben, a Salvus Gyógyvíz élelmiszer áruházakban is (Auchan, Fűszerék, Coop továbbá Rossmann üzletekben) kapható.

875675

NŐK EMLÉKÉRMÉKEN

értéktörző ajándék

Kossuth Zsuzsanna születésének 200. évfordulója
10 000 Ft-os ezüst (38,61 mm)
2000 Ft-os színesfém (38,61 mm)

Eladási árak:

10 000 Ft-os ezüst - névértéken május 17-ig
2000 Ft-os színesfém - névértéken a készlet erejéig

Árpád-házi Szent Margit születésének 775. évfordulója
50 000 Ft-os arany (22 mm)
2000 Ft-os színesfém (22 mm)

Eladási árak:

50 000 Ft-os arany - 119 000 Ft
2000 Ft-os színesfém - névértéken a készlet erejéig

• kockázatmentes befektetés • törvényes fizetőeszköz • rendelését emailben vagy postai úton várjuk !

MAGYAR PÉNZVERŐ ZRT.

Magyar Pénzverő Zrt. Érembolt: 1054 Budapest, Báthory u. 7. • Nyitva: H-P 9-15.30, Cs 9-17.30
Telefon: + 36 1 800 8110 • E-mail: coins@hu.inter.net • Webshop: www.penzvero.hu

882158

Kvízmegejtés

Ma van Arany János születésének 200. évfordulója. Melyik állítás nem igaz a költőre?

A hamis válasz: a) Debrecenben csupán egyszer járt, vándorszínészként – ugyanis kollégiumi diák volt, tehát huzamosabb időt töltött el a cívisvárosban.

ÚJ KERTES, CSALÁDI HÁZAK

Májusi átadással

az „ÁTRIUM” lakóparkban eladó!

33 millió Ft-tól.

Tel.: 52/535-359

882647